

MONI NILSSON  
ANNA FISKE



NATUR &  
KULTUR

Lärarhandledning

av Pär Sahlin

# Lärohandledning till **Morran, Frasse och Monsterexpeditionen**

Av Pär Sahlin

Det här är en lärohandledning till boken *Morran, Frasse och Monsterexpeditionen* av författaren Moni Nilsson och illustratören Anna Fiske, utgiven av bokförlaget Natur & Kultur. I lärohandledningen finns tankar, idéer och förslag på hur du kan arbeta med boken tillsammans med dina elever.

## Om boken

*Morran, Frasse och Monsterexpeditionen* är den första delen om farmor Morran och hennes barnbarn. Den kommer följas av *Morran, Tarzan och Deckarexpeditionen*. Den första boken handlar om Frasse, snart sex år, som går i förskolan. Han är rädd för monster och kan inte gå på Tummens övernattningskalas eftersom han inte vågar sova borta. Tur då att Frasse har farmor Morran, som inte är rädd för någonting. Morran tar med sig Frasse på en vetenskaplig expedition till monsterskogen. Även om Frasse är rädd tycker han att det ska bli spännande om de kan fånga ett riktigt monster. Då kommer ingen på förskolan kalla honom för blöjbebis längre.

# Högläsning

Boken lämpar sig väl för högläsning. Under läsningen är det bra om du samtidigt kan låta eleverna ta del av illustrationerna. Antingen genom att hålla upp boken eller projicera illustrationerna med hjälp av exempelvis en dokumentkamera.

# Samtala om läsningen

Att samtala om boken före, under och efter läsningen fungerar som ett stöd för eleverna att förstå och leva sig in i det de läser. Samtalen kan röra allt från handlingen, karaktärerna och miljöerna till språket och illustrationerna. De kan också handla om elevernas egna upplevelser, tankar och känslor inför det lästa. Morran, Frasse och Monsterexpeditionen tar upp ämnen som rädsla, vänskap, förskolan, mor- och farföräldrar och barnbarn, äventyr och lekar. Ge eleverna möjlighet att reflektera och fördjupa sina tankar, känslor och erfarenheter kring det ni har läst. Uppmuntra dem att koppla läsningen till sig själva, till andra texter och till sin omvärld.

Använd dig gärna av samtalsmodeller som uppmuntrar eleverna att våga prata och delge sina tankar, till exempel EPA-modellen där eleverna först funderar Enskilt, sedan i Par för att därefter diskutera gemensamt med Alla.



# Samtalsfrågor

Här nedan följer förslag på samtalsfrågor att arbeta med före, under och efter läsningen. Frågorna är uppdelade i avsnitt som följer bokens kronologiska ordning.

## Bokens omslag och baksida

*Låt eleverna titta på omslaget och läsa baksidestexten.*

1. Vad heter personerna som har skrivit och ritat (illustrerat) boken? Känner du till några andra böcker som de har skrivit eller ritat (illustrerat)? Vilka då?
2. Vad ser du på omslaget? Vad tror du boken handlar om utifrån vad du ser på omslaget?
3. Varför tror du att boken heter *Morran, Frasse och Monsterexpeditionen*?
4. Vad får du veta om bokens innehåll när ni läser baksidestexten?
5. Vad tror du kommer att hända i boken?

## Frasse s. 5 – 8

*Läs det första kapitlet i boken. Samtala utifrån nedanstående frågor:*

1. Varför vaknar Frasse mitt i natten?
2. Varför vågar inte Frasse gå på Tummens övernattningskalas?
3. Varför hatar Frasse monsterboken?
4. Vem är den enda som vill slåss mot Frasse?

## Torsdagskompisar och Monsterboken. 9 – 19

*Läs kapitlen och samtala utifrån nedanstående frågor:*

1. Vilka är Morran och Frasse?
2. Varför tycker Morran att hennes kompisar Fatima och Ohlsson är ena riktiga träkmånsar?
3. Varför tror du att Torsten och Alexandra retar Frasse?
4. Vad brukar Frasse och Alika leka för lek?

## Bästa äventyrsvädret och Äventyret kan börja s. 20 – 31

Läs kapitlen och samtala utifrån nedanstående frågor:

1. På vilka sätt är Morran både lite knasig och rolig? Ge exempel från boken.
2. Varför blir inte Morran sur när Torsten kallar henne både ful och skrynklig?
3. Vad tror du Morran menar när hon säger att ”man inte får låta rädsloerna tjuva det roliga”?
4. Varför vill Morran att de ska åka på en monsterexpedition? Vad tycker Frasse om det?

## Fatima och Ohlsson och Ett steg i taget s. 32 – 44

Läs kapitlen och samtala utifrån nedanstående frågor:

1. Vad tycker Frasse är det bästa med Morrans innegård?
2. Vad är det som händer när Morran klättrar upp på stegen?
3. Vad är Morran rädd att hon har fått eftersom hon blev så yrslig på stegen?
4. Hur märks det att Frasse är nervös för att åka på monsterexpeditionen?



## **Tågkurragömma och nödbroms och Dunk dunk s. 45 – 58**

*Läs kapitlen och samtala utifrån nedanstående frågor:*

1. Var någonstans gömmer sig Frasse när de leker tågkurragömma?
2. Varför drar Morran i nödbromsen?
3. Varför slipper Frasse och Morran att gå av tåget, trots att vakten kräver det?
4. Vad handlar Morran för proviant till monsterexpeditionen?

## **Sjumilaskogen och Portalen s. 59 – 70**

*Läs kapitlen och samtala utifrån nedanstående frågor:*

1. Vad kan man göra om man råkar gå vilse, enligt Morran?
2. Vad ska man göra om man råkar möta en björn, enligt Morran?
3. Hur lyckas Morran hitta portalen?
4. Hur känner sig Frasse när han blir lämnad ensam utanför portalen?

## **Andra sidan och Plusgrader s. 71 – 82**

*Läs kapitlen och samtala utifrån nedanstående frågor:*

1. Vart kommer de efter att de har tagit sig igenom portalen?
2. Varför tycker inte Frasse att det gör något att Morran luras?
3. Varför tycker Frasse att det är läskigt att bada i sjön?
4. Varför tror du att Frasse både längtar och inte längtar till natten då de ska försöka fånga ett monster?

## **Monsterfällor och Tillbaka i monsterskogen s. 83 – 93**

*Läs kapitlen och samtala utifrån nedanstående frågor:*

1. Hur skiljer sig Morrans barndomsland mot hur Frasse har det hemma?
2. Varför vill Frasse behålla ett monster om han lyckas fånga ett?
3. Vad är det för slags koja som Morran och Frasse hittar?
4. Hur är det tänkt att monsterfällan ska fungera?

## **Dörrbultaren och Lilla Gubben s. 94 – 105**

*Läs kapitlen och samtala utifrån nedanstående frågor:*

1. Vad tror Frasse först att Dörrbultaren är för slags monster?
2. Hur lyckas Morran och Frasse fånga Dörrbultaren?
3. Hur känner Morran och Lilla Gubben varandra?
4. Hur märks det att Morran gillar Lilla Gubben?

## **Ett yl i natten och Monsternatt s. 106 – 117**

*Läs kapitlen och samtala utifrån nedanstående frågor:*

1. Varför ska de dansa en magisk dans, enligt Morran?
2. Varför ylar Morran?
3. Vilka olika slags djur hör och ser Frasse under monsternatten?
4. Vad tror du Morran menar när hon säger att hennes hjärta ”dunkar av Frassekärlek”?

## **Monsterskriket och Monsterfångsten s. 118 – 129**

*Läs kapitlen och samtala utifrån nedanstående frågor:*

1. Varför har Frasse inte sett några monster under natten?
2. Hur reagerar Morran när de hör monsterskriket?
3. Hur känner sig Frasse när de går för att titta på monsterfällan?
4. Hur kan Lilla Gubben vara så säker på att det inte finns några monster i skogen?

## **Hemma och Morran s. 130 – 137**

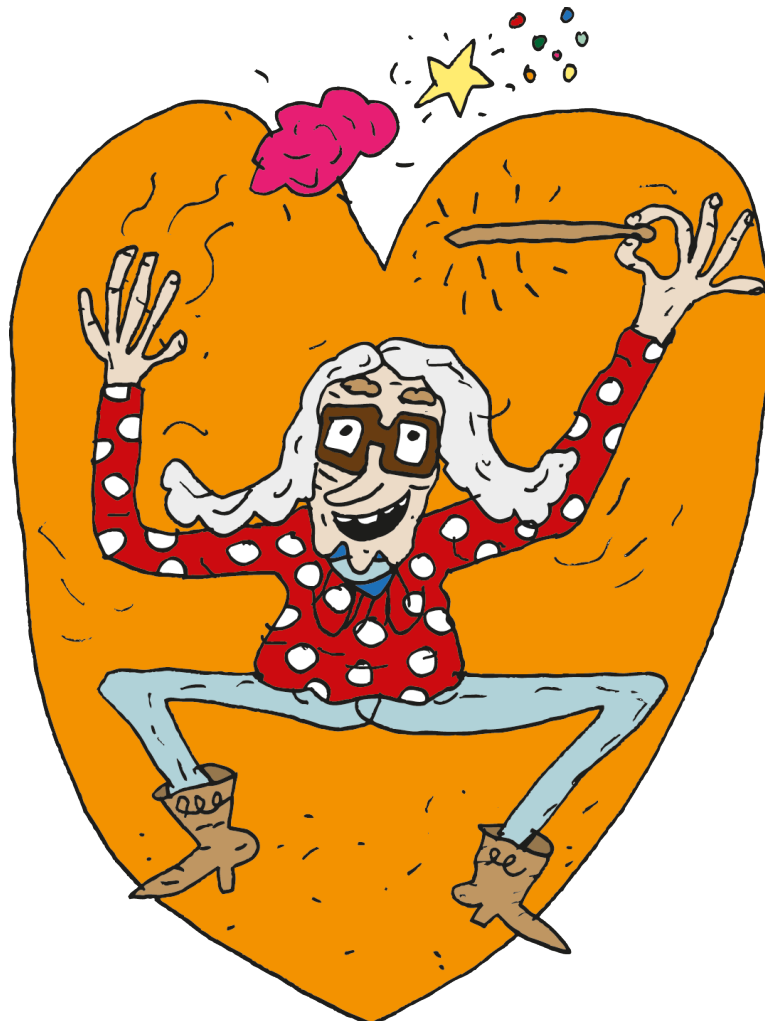
*Läs kapitlen och samtala utifrån nedanstående frågor:*

1. På vilket sätt blir tågfärden hem annorlunda än ditresan?
2. Hur märks det att Frasse inte är rädd för monster längre?
3. Varför tänker inte Frasse berätta för Torsten och Alexandra att det inte finns några monster?
4. Varför har Frasse ringt och tackat ja till Tummens övernattningskalas?

# Allmänna samtalsfrågor

Här nedan följer några allmänna frågor att samtala kring före, under och efter läsningen.

1. Har du någon gång varit rädd för monster (eller spöken), som Frasse?
2. Varför kan det ibland vara läskigt att sova i sin egen säng?
3. Varför kan det ibland vara läskigt att sova över hos någon annan?
4. Har du någon gång varit på ett övernattningskalas? Hur var det?
5. Frasses farmor Morran har varit med om väldigt många äventyr. Tror du att hon har varit med om allt som hon berättar om? Varför? Varför inte?
6. Brukar du hitta på roliga saker tillsammans med någon vuxen? Vad brukar ni göra då?
7. Hur tror du att det går när Frasse ska berätta för Torsten och Alexandra om monsterexpeditionen?





## Kreativa uppgifter

Under och efter läsningen passar det att göra olika kreativa uppgifter som kan kopplas till boken. Här nedan finns förslag på sådana uppgifter.

### Rita och måla ett monster

I boken finns illustrationer på monster (s. 6, 14, 16 och 91). Låt eleverna inspireras av monstren för att sedan måla eller rita sina egna monster. Ha sedan er egen monsterutställning och låt eleverna berätta vad som är typiskt för deras monster.

### Lek Packa monsterexpeditionens kappsäck

Lek den klassiska leken *Packa pappas kappsäck* med eleverna, fast byt ut pappas kappsäck till monsterexpeditionens kappsäck. Inspireras av de saker som Morran och Frasse tar med på sin expedition och av sidorna 138–139 i slutet av boken där det finns en innehållsförteckning över ”Expeditionens alla nödvändigheter”. Använd er gärna av en riktig väska. Leken går att variera i olika svårighetsgrader.

Samla eleverna. Ta fram en väska och säg att ni nu ska packa den inför er monsterexpedition. Du börjar med att säga vilken sak du vill packa ner, till exempel en tandborste. Skicka sedan väskan vidare till en elev, som får bestämma vad hen vill packa ner i väskan. Sedan får nästa elev bestämma osv.

Om du vill göra leken mer utmanande kan den som packar ner en sak också motivera varför saken ska följa med på monsterexpeditionen.

En annan utmaning är att den som får väskan först ska repetera vilka saker som redan finns i väskan och sedan lägga till sin sak. På så sätt blir leken också en minnesövning. Gör om övningen flera gånger så att olika elever får pröva att minnas olika många saker.